

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Wretman Östhem, miljöplanerare
Tel: 08 5782 93 73

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2010-01-25

1 (9)

Diarienummer
08/KSM 0085

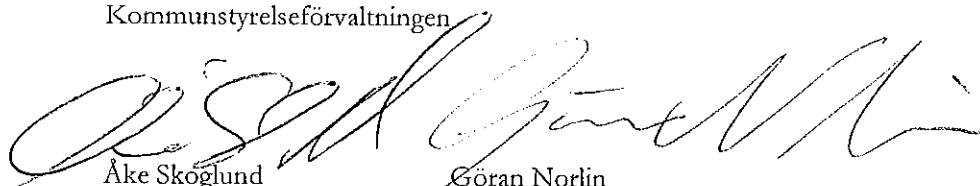
Kommunstyrelsen

Uppföljning av Energiplan

Förslag till beslut

- att kommunstyrelsen i och med nedanstående redogörelse, anser att den årliga avrapporteringen av energiplanens mål och åtaganden är genomfört.

Kommunstyrelseförvaltningen

Åke Sköglund
Teknisk chef

Göran Norlin
Enhetschef, miljö- och trafikenheten

Beskrivning av ärendet

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska det finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i varje kommun. Planen ska beslutas av kommunfullmäktige och den ska uppdateras varje mandatperiod. Energiplanen avser kommunen både som geografiskt område och som verksamhetsutövare.

Energiplanen har ett långsiktigt planeringsperspektiv fram till år 2020 och energiplanering är en kontinuerlig process där antagna mål ska leda till de prioriteringar som görs. Hushållssektorn och transportsektorn, vilka står för 45 % respektive 27 % av kommunens slutliga energianvändning, ägnades särskilt stor uppmärksamhet.

Kommunfullmäktige antog energiplanen i december 2008 och beslutade samtidigt att den operativa uppföljningen av energiplanen ska ligga på tekniska kontoret. Tekniska kontoret ansvarar för kontroll och utvärdering av genomförda åtgärder samt årlig redovisning till kommunfullmäktige.

Energiplanen innehåller mål och åtaganden för områdena:

1. Energihushållning och energieffektivisering

Mål: Tyresö kommun ska verka för god hushållning med energi och planera för effektivare energianvändning

2. Energitillförsel

Mål: Användningen av olja och el ska minskas genom konvertering till fjärrvärme baserad på förnyelsebar energiråvara, bergvärme eller annan förnyelsebar energi

3. Resor och transporter

Mål: Tyresö kommun ska systematiskt arbeta för att minska miljöbelastningen från sina egna transporter samt från övriga transporter inom kommunens geografiska område

4. Fysisk planering

Mål: Tyresö kommun ska främja strukturer som leder till minskade utsläpp av koldioxid

Avrapportering av utförda åtgärder 2009

Energihushållning och energieffektivisering

Mål: Tyresö kommun ska verka för god hushållning med energi och planera för effektivare energianvändning.

Åtagande 1. Kommunens samtliga fastigheter ska energideklarerats

- Samtliga av kommunens fastigheter har energideklarerats.
- Vissa förbättringsåtgärder då det gäller radon och obligatorisk ventilationskontroll kommer att genomföras.

Åtagandet är i fas med målsättning

Åtagande 2. En strategi med mål för energieffektivisering ska tas fram som resultat av genomförda energideklarationer

Detta har påbörjats, en del av arbetet kommer att bestå av injusteringar av värmesystem samt att utreda och installera värmepumpar på lämpliga förskolor.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 3. Sensorer och annan energieffektiv teknik ska införas på kommunens fastigheter

På daghemmet Sagan har närvarostyrning av belysning installerats. På Gula villan kommer en luftvärmepump att installeras.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 4. Kommunens gatubelysningsbestånd ska endast bestå av energieffektiv belysningsarmatur

All ny belysningsarmatur som köps in är energieffektiv.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 5. Effektiv styr- och regleringsutrustning ska installeras för fastighetssystem

På Kumla skola har ett system införts som innebär energiåtervinning på ventilationssidan. Liknande åtgärder har under året även införts på Radiovägen, förskolan Öringestugan och förskolan Gunghästen. I samband med underhåll på Tyresö gymnasium görs utredningar om energibesparingar.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 6. Kommunen ska verka för separat mätning av verksamhetsel och fastighetsel

Detta ses över i samband med nybyggnationer och vid installation av värmepumpar.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 7. Effektiva uppföljnings- och redovisningssystem för energianvändning ska införas

Kommunens energistatistikprogram har under året kunnat tas i drift.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 8. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med energistrategiska åtaganden i sin planering

- Tekniska kontoret ska ta fram en klimatstrategi som ska antas av KF i juni 2010. Beslut av KS 09-11-24.
- Beslut om att tekniska kontoret ska genomföra en klimatkampanj (KS 09-11-24).

Genomförda åtgärder utöver beslutade åtaganden

- Fastighetsenheten och miljö- och trafikenheten har tagit fram en broschyr och genomfört en energikampanj på kommunens förskolor som varit mycket uppskattad.
- Tekniska kontoret släcker ned onödig gatubelysning, exempelvis på infartsparkeringen vid Breviks skola mellan klockan 22:00-06:00.
- Dimmerbelysning installeras där gatubelysningen inte behöver lysa så starkt, exempelvis stora delar av östra Tyresö.

Energitillförsel

Mål: Användningen av olja och el ska minskas genom konvertering till fjärrvärme baserad på förnyelsebar energiråvara, bergvärme eller annan förnyelsebar energi.

Åtagande 9. Kommunen ska i samråd med energidistributören verka för att befintliga och planerade områden med tät bebyggelse kan anslutas till fjärrvärmenätet

- I exploateringsavtalet för Kv Veronikan anges att samtliga byggnader i första hand ska anslutas till fjärrvärme. Om annan energikälla används ska det vara fossilfri uppvärmning samt särskilt skäl för detta måste påvisas.
- Vidare anges i avtalet att exploitören ska följa ”Boverkets föreskrifter om ändring i verkets byggregler (1993:57) - föreskrifter och allmänna råd; BSF 2008:20”.
- I avtalet anges även att exploitören ska uppföra husen med separata elmätare för varje lägenhet.
- Ytterligare har kommunen stött på Vattenfall för att undersöka möjligheterna att dra ner fjärrvärme till Strandängarna och de ska räkna på förutsättningarna och återkomma.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 10. Bollmoravallen, Förrådet, Kringlan, Biblioteket i Trollbäcken och övriga lokaler med kommunal verksamhet som idag försörjs av oljeanläggningar eller elvärme konverteras till fjärrvärme

Avtal tecknat och tidplan för anslutningar finns.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 11. Vid utbyggnad av Dalskolans idrottshall bör denna och Dalskolan konverteras från direktverkande el till fjärrvärme

Utbyggnad och konvertering har påbörjats av Dalstugan, Dalskolan och nya Dalhallen, arbetet beräknas vara färdig i årsskiftet 2010/2011.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 12. Kommunen ska utreda och analysera olika tekniska möjligheter att konvertera fastigheter utanför fjärrvärmeområdet som värms med direktverkande el

- Kontakt har tagits med Glädjegången, Önskegången och Lyckogången.
- Energirådgivaren har haft seminarium i Krusboda om alternativa uppvärmningsformer till direktverkande el.
- Miljö- och trafikenheten har även haft möte med Vattenfall om möjligheterna att ansluta direktelsuppvärmda områden till fjärrvärmenätet. Fortsatta diskussioner under 2010.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 13. Kommunen ska i samråd med energidistributören öka kunskapen om värmesituationen vid elavbrott för fjärrvärmevärmda fastigheter inom kommunens geografiska område

Vattenfall stänger ned sina värmeproduktion vid elavbrott och planerar inte att investera i reservkraft för att kunna återstarta värmeproduktionen vid elavbrott. Förutsättningarna för att få viss eller full värme i anslutna fastigheter om det distribueras fjärrvärme är goda enligt nyare forskningsresultat. Kan kommunen påverka Vattenfall att skaffa den reservkraft som krävs för att återstarta produktionen kan vi få värme i en stor del av fjärrvärmeanslutna fastigheter i kommunen, vilket skulle öka tryggheten och minska belastningen på kommunens värmestugor vid eventuellt elavbrott.

Fastigheter som idag har egen reservkraft är: Tyresö skola, Tyresö gymnasium, Kumla skola, Kommunhuset plan 1 samt Björkbacken. Ytterligare finns tre stycken mobila anläggningar som är planerade att anslutas till Krusboda skola, Ängsgården samt Centralköket.

Åtagandet är i fas med målsättningen.

Åtagande 14. Kommunen ska i samråd med Svenska kraftnät analysera konsekvenserna för kommunen av den i utredningen "Stockholms Ström" föreslagna 220 kV kraftledning från Nacka till befintlig station i Solberga i Haninge kommun. Markenheten har vid upprepade tillfällen kontaktat Svenska kraftnät, respons har dock uteblivit.

Åtagandet kräver ytterligare åtgärder för uppfyllelse.

Genomförda åtgärder utöver beslutade åtaganden

- Tekniska kontoret (fastighetsenheten) har upphandlat fossilfri el (kärn- och vattenkraft) för kommunens verksamheter från och med 2010.
- I markanvisningstävlingen för Varvsvägen har miljöpåverkan tagits med om ett av tre utformningskriterier.
- Den nya simhallen som beräknas vara färdig 2011 kommer att anslutas till fjärrvärmenätet och samordnas med ishall och fotbollsplan för att ta tillvara spillvärmens så mycket som det är tekniskt möjligt.
- Fritidsgården Kringlan och Trollbäckens bibliotek kommer att anslutas till fjärrvärmenätet under 2010.

Resor och transporter

Mål: Tyresö kommun ska systematiskt arbeta för att minska miljöbelastningen från sina egna transporter samt från övriga transporter inom kommunens geografiska område

Åtagande 15. År 2015 ska kommunens park av personbilar till 85 % bestå av miljöbilar 17 procent 2007, 23 procent år 2008 samt 52,8 procent år 2009.

Åtagandet är i fas med målsättningen.

Åtagande 16. En kartläggning av kommunens tjänsteresor ska genomföras och en policy för dessa resor ska tas fram

Åtagandet föreslås utgå vid nästkommande revision av energiplanen eftersom kommunen 2010 inför en kommunal bilpool bestående av miljöbilar.

Åtagande 17. Utbildning i Eco-driving för alla kommunanställda som frekvent kör bil i tjänsten samt tekniska hjälpmedel därtill

- Ansvar för åtagandet har övergått från personalkontoret till tekniska kontoret. Arbete med åtagandet beräknas påbörjas under våren 2010. Utbildningen kommer att utformas i samband med att bilpool med miljöfordon införs.

Åtagandet kräver ytterligare åtgärder för uppfyllelse.

Åtagande 18. Fortsatt utbyggnad av gång- och cykelnät

- Utbyggnad av ett sammanhängande gång- och cykelstråk längs Strandallén 300 m år 2009.
- Utbyggnad av gång- och cykelbana längs Tyresövägen ca 400 meter år 2009.
- Samarbete med Vägverket med att bygga ut och förbättra gång- och cykelstråk mot Nacka, Stockholm och Haninge, Gudöbroleden ca 2 km år 2009.
- Utbyggnad av gångbana längs Fornuddsvägen ca 300 meter, påbörjad 2009.

Åtaganden är i fas med målsättningen.

Åtagande 19. Kommunen ska i samråd med Storstockholms Lokaltrafik (SL) verka för en bra och effektiv lokaltrafik inom hela Tyresö kommuns bebyggda områden

- Ny bussträcka på Brakmarsvägen med bussvändplan vid Bergholm planeras.
- Två nya busshållplatser har under året anlagts vid Sofieberg/Vendelsövägen.
- Under 2010 kommer ett nytt busstorg anläggas vid Alléplan.
- Under 2012-2013 kommer en ny linje för busstrafik byggas ut på Brakmarsvägen.
- Den nya cirkulationsplatsen via Dalgränds förlängning samt utbyggnaden av Skrubba trafikplats möjliggör kortare resvägar och effektivare linjedragningar för SL.

Åtaganden är i fas med målsättningen.

Genomförda åtgärder utöver beslutade åtaganden

- Tekniska kontoret arbetar för att få en biogasumpetablering i kommunen.
- Sedan januari 2009 finns 10 st SL-kort för utlåning till kommunens personal för tjänsteresor.

Fysisk planering

Mål: Tyresö kommun ska främja strukturer som leder till minskade utsläpp av koldioxid.

Åtagande 20. Genom fysisk planering skapa förutsättningar för en hållbar utveckling genom effektiva hållbara energisystem

Långt gångna planer finns för Tyresös centrums utveckling. Till stor del handlar det om förtätning och uppförande av nya bostäder, en stadspark samt ett nytt trygghetsboende för förbättrad service till en växande skara äldre tyresöbor. Goda förutsättningar finns för att ansluta den nya bebyggelsen till fjärrvärmenätet.

Åtagandet är i fas med målsättning.

Åtagande 21. Utredda alternativa färdmedel och färdmedel dels inom kommunen samt även vid transporter till platser utanför kommunens geografiska område

- Tyresö har efter beslut i KS 2009, gått med i spårbilsnätverket KOMPASS.
- Under 2010 ska tekniska kontoret utreda hur kommunen ska fortgå med optionen om samordnade varustransporter.
- Under år 2010 kommer kommunen successivt att införa bilpool i sina verksamheter.

Åtaganden är i fas med målsättning.

Åtagande 22. Uppmuntra kollektiva färdmedel och vid behov verka för en utökning av infartsparkeringar

- Under 2010 färdigställs en ny cykelparkering på Vretvägen vid Trollbäckens centrum. Parkeringsplatserna kommer att förses med lås, tak och belysning.
- Två nya infartsparkeringar planeras, en vid Alléplan och en vid Tyresö skola. Totalt tillkommer ca 50 p-platser.

Åtaganden är i fas med målsättning.

Åtagande 23. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med energistrategiska åtaganden i sin planering

- Tyresö har efter beslut i KS gått med i spårbilsnätverket KOMPASS.
- Tekniska kontoret ska ta fram en klimatstrategi som ska antas av KF i juni 2010. Beslut av KS 09-11-24
- En motion som föreslår medlemskap i Biogas Öst ska behandlas i KS i början av 2010.

Åtaganden är i fas med målsättning.

Åtagande 24. Kommunens ska vid utarbetande av detaljplaner för flerbostadshus i exploateringsavtal verka för att uppvärmning av bebyggelsen sker med förnybara eller alternativa energikällor samt med låg energiförbrukning

Det har gjorts i avtalet till kvarteret Veronikan. Numera finns en paragraf med om uppvärmning i mallen för exploateringsavtal.

Åtaganden är i fas med målsättning.

Åtagande 25. Fortsatt planering för utbyggnad av gång- och cykelnät

- Nya gång- och cykelbanor i planeringsstadiet: Finborgsvägen – Slottsvillan, färdigprojekterad, men överklagad till regeringen.
- Gång- och cykelväg längs Brakmarsvägen fram till Bergholm planeras.

Åtaganden är i fas med målsättning.

Genomförda åtgärder utöver beslutade åtaganden

- I markanvisningstävlingen för Varvsvägen har miljöpåverkan tagits med som ett av tre utformningskriterier.